

Thuja
occidentalis

47

Levensboom

De Althæa Pers

AS

BLAD

BLOEIWIJZE

BIJPRODUCT

STUIFMEEL

WORTEL

ZAAD

ZOMERTAK

HOUT

SCHORS

VRUCHT

GASTEN DIERLIJK

GASTEN PLANTAARDIG

TAKDOORSNEDE

WINTERTAK

Thuja occidentalis

Levensboom

De levensboom is een telg uit de cipresfamilie. De geslachtsnaam thuja is afgeleid van het Griekse woord thuo, dat offeren betekent. Het hout van de levensboom werd gebruikt bij offerrituelen, omdat het bij verbranding een zeer aangename geur verspreidde. De soortnaam occidentalis betekent *uit het westen*. De Nederlandse naam levensboom heeft hij waarschijnlijk te danken aan de medicinale werking. Hij kreeg deze naam van de Franse ontdekkingsreiziger Cartier in de 16e eeuw. Deze leerde van de indianen hoe de boom te gebruiken als remedie tegen scheurbuik. Andere bronnen melden Clusius als naamgever, die de boom zag in de koninklijke tuinen van Fontainebleau en weer elders wordt een verband gelegd met een boom uit de Hof van Eden.

¶ Oorspronkelijk kwam de thuja alleen voor in de bossen van het oosten van Noord-Amerika. Hij is al heel vroeg in Europa geïmporteerd. In Frankrijk wordt hij voor het eerst genoemd in 1536 en in Engeland in 1566. In Europa komt hij uitsluitend voor als sierboom. Het is de meest verspreide, Amerikaanse, houtachtige boomsoort in parken, tuinen en op begraafplaatsen.

¶ De levensboom is een waterminnende soort, die graag op modderige, alluviale grond groeit. Toch overleeft hij ook onder de moeilijkste omstandigheden.

Op steile, rotsachtige berghellingen ontwikkelt hij een gecompliceerd wortelstelsel om zelfs uit de kleinste rotsspleten water te halen.

¶ De thuja occidentalis is een altijdgroene naaldboom, vaak met meerdere stammen. De kroon heeft een kegelachtige vorm; de twijgen staan waaivormig om de stam. Zo vormen ze grote, groene vlakken. Hoewel hij een zeer langzame groeier is, kan hij een hoogte bereiken van wel twintig meter. Na vijftig jaar is hij, zelfs onder gunstige omstandigheden, niet veel hoger dan tien meter. Op armere grond is hij daarentegen in dezelfde tijd niet veel meer gegroeid dan een meter of vier. Wel worden ze erg oud. In de Verenigde Staten zijn exemplaren bekend van thuja's ouder dan 800 jaar en zestig meter hoog. Door het hoge gehalte aan etherische olie is hij zeer gevoelig voor vuur; brand is dan ook zijn grootste vijand.

¶ De schors is rood tot grijsbruin. De zachte lengtevezels schilferen af.

¶ Op jonge leeftijd zijn de bladeren schubbig, scherp en hoekig op de hoofdtak. Op de zijtakken zitten ze met tussenruimte tegen de tak gedrukt.

De bladeren dragen goed zichtbare harskorrels. De bovenkant is donkerder groen dan de onderkant. De boom is groenblijvend, maar in de winter is er een verkleuring naar bruingroen. De bladeren ruiken sterk aromatisch bij kneuzing.

¶ De gele, mannelijke en de roodbruine, vrouwelijke bloemknoppen verschijnen in het najaar en komen pas in de volgende lente uit. Ze zijn heel onopvallend en

niet groter dan twee millimeter. De boom begint pas na het zesde levensjaar kegels te produceren. Door deze kegels onderscheidt de thuja occidentalis zich van de andere thujasoorten. De kegels zijn eerst groen en kleuren later bruin. De vorm is langwerpig, eivormig en tot 12 millimeter groot. Ze zijn gesteeld met acht tot tien leerachtige schubben. Als ze rijp zijn, gaan ze aan de top open. De zaden hebben twee vliezige, smalle richeltjes.

¶ Het hout van de thuja occidentalis wordt white cedar genoemd. De white cedar behoort tot de meest toegepaste houtsoorten van Noord-Amerika en Canada. Er komen wel grote en zware stammen voor, maar het meeste hout is afkomstig van bomen met een doorsnede van dertig tot veertig centimeter. Het lichtbruine kernhout wordt scherp begrensd door het zeer licht gekleurde spinhout. White cedar is licht van gewicht en zacht en fijn van structuur. Het is goed te hanteren en het werkt vrijwel niet. Het wordt toegepast als bouwhout voor zowel buiten- als binnenwerk, voor kozijnen en deurposten. Het hout kan zeer goed tegen vocht en wordt ook gebruikt op plaatsen waar het ongeconserveerde hout met de grond of met vocht in aanraking komt.

¶ Medicinaal is de etherische thujaolie van belang. Deze werkt slijmoplossend, stimuleert het immuunsysteem en de gezonde werking van de hartspier. Uitwendig wordt het toegepast als middel tegen wratten. De farmaceutische industrie betreft uit

de bladeren medicijnen tegen kanker, infecties en een vette huid.

¶ Omdat de levensboom zo geweldig oud wordt, speelt hij een belangrijke rol bij het klimaatonderzoek.

Vindplaats : Tanthof, Delft.

